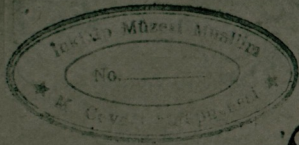

۱۰ تشرین اول ۱۹۱۸

صافی : ۶۴

اوجنی جلد

تیسکی محبوسہ

تربیه مسئله هستی

ژان ژاک روسو تربیه مسئله هستی

اسوچرهدنك جنوره شهرنده نوعی كندیسنه
منحصر بر تربیه مسئله هستی واركه آوروپاده تربیه
عائده بر چوق حركتار اویاندرمش وخیل فكري
جریاناره منبع اولشدر . سوك زمانارده تربیه
مسئله لرنه داراچه مبدول سونلر ایچومچو صمدلكنده
بولان . مطلوبه عاقل هنوز بو مؤسسه دن بحث ایتمدی
وذاثاً آوروپاك علمي مؤسسه لرني اطراد وانتظام
ایله بزه طاعتیق ایستین نقرایك یابیش اولدیقه ده
خاطرلایمورم . حالبوكه باخامه سكر اون سنده
بری آوروپایه تحصیل ایچون كیده ن آرقاداشلرم
آراسته اوارده كي مؤسسه لری ایچیه طاعتیق ، جدیده
تعقیب واکال ایش اولانلار ك آزدكلدر . ظن
ایدیورم كه اونلر مشأشألی تشخیص ایدمكه
نقرایانده بولسملر ملككتك عرافانه ، باخامه علم
حقده كي تفلیرك آبی بر اسفاقت آلماسنه مفید
اولاقلدر .

بن ماذونی بولوندم و فكري ، متین ، صمیمی
خاطرله یله مشوعی اولدیم روسو استیتوسی ملككتنه
طاعتیق بر وظیفه عد ایدیور واستاتوبله عودت
ایتدیمك زماندن بری بو خصوصه یازی یازمق
ایتدیوردم . ایشنه بو سطرلر او آرزونك حصولدر :
استیتونك ایفا و تعظیم ایدمه چكي احتیاجلری
اونك . مؤسسلردن اولان جنوره دارالفنون روحيات
مدرسی دوقور « ادوار فلاپارد » نشر ایتدیکي
بر رساله ده تعداد ایش و مؤسسه نك مدری
« پیر بوه » اخیراً « آرشیدوبسیقولوی » ده
منتشر مقاله سنده بو غایله فلاما نه درجه قادر
یاغلاشیلدی ایضاح آلمه شدر . بن بوراده اونلرك
مطالعاسندن وكندی خاطرله و مشاهدله رومنچینقاردیم
خلاصه بی یازجام .

آوروپانك مان هیچ بر ملككتده تربیه
علاقه سی بولونان علملری ، روحيات و تدریساته عائده
نقرات و تطبیقاتی طویلوجه تحصیل مخصوص باشقه
بر مؤسسه موجود دكلدر . بویه بر تحصیل ایچون
علم مركزلرنه كیده نلر علی الاكثر دارالفنونلرده
عمومی روحيات ، تربیه و اصوله دائر نهایت اوچ
دورت درسی تعقیب ایله اكفایه مجبور اولورلویا
فن ، ادبیات ، اجتماعیات كي بر شعبیه اشتاب
ایدرلر . نكتم بژنده مختلف شهرله تربیه تحصیل
ایچون كیده نلر یا دارالفنونلرك بر قسم درساريله
اكفا ایشلر ، یاخود دارالمعلمینلره دوام ایلمه شلدر .
حاصل مسلكی احتیاج ایچون تام ومستقل برمؤسسه
بولاماشلدر .

۱۹۱۲ ده آجیلان « روسو تربیه علملری
مكتبی » نك تأسیسنده كي مقصد ، یكی تفلیله كوره
تربیه متخصصلری یتشدیرمك ، تربیه مسئله لرلی

اطرافنده كي أسكی ذهنیلری دكیشدیرمك وموجود
مؤسسه لرك بو خصوصه كي كمالیشلركنی تلاق
ایتكدر .

بو مؤسسه نك « روسو » به نسبت ایدلمه سی
یالكرز او بولوك متفكرك چورولی اولماسندن و امیل
یاخود تربیه « عنوانی اترینك جهانشول برشیرنه
مالك بولماسندن ایلری كلیور . مؤسسه نقلیلرك
اساسلری ده روسونك كتابنده بولشدر : « مكتب
چوچوق ایچوند ، چوچوق مكتب ایچون دكل ،
یعنی بوتون تربیوی سیسئملرك مركزی چوچوقدر .
دستوری مبدأ حركیتدر .

اصلاً روسویه راجع اولان بوفكر ایكی عصردن
بری لایق اولدینی وجهله نای كورمه مشدی . چونكه
او فكره یكاهه علمی بر اساس احضار ایدمه یلجك
اولان روحيات آیتق الی ستهك برحیانه مالكدر .
شو حالده استیتونك غایه سی : تربیه مسئله لرني
قبلی ومعنوی كملره كوره دكل آیتق علمك
حقیقتلرنه وفاتق نقرلرنه یولیه توقفاً حل ایتك وهیسنده
چوچوقی تدقیق مركزی عد آلمه كدر .

استیتونك درسلی هر سوه سترده طبیعتله تجدد
وتنوع كوسترمله برابر عمومی صورتده شو عتزلله
خلاصه سی قایلدر : « عمومی و تجربی روحيات ،
چوچوق روحياتی ، روحياتك تربیه و تدریساته
تطبیق ، بولوك مهیرلر ، تربیه نك تاریخ و فلسفه سی ،
مكتبیلر حفاظ الصحه سی ، و چوچوق خسته نقرلی ،
اخلاق تربیه ، بدنی تربیه ، بدنی تربیه ، رسم
وموسیقینك تربیه به تطبیق ، غیر طبیعيلرك روحيات
وتربیه سی ، تربیه و جمیع ، مرئی ومعلملرك تشكیلات
ووظائف ، تدریسات تشكیلاتی ، عمومی وخصوصی
تدریس اصولی ، تجربی تدریس اصولی ، كوچوكلرك
تربیه سی ... »

بوسلاردن عمومی روحيات ایله تجربی روحيات ،
دارالفنونك فن شعبه سنده و بسیقولوی لاپوراتورانده
تعقیب اولنور . عمومی تربیه و اصول تدریس ایله
خصوصی اصول تدریس بر قسمی كذاك دارالفنون
درسخانه لرنده وریلر . دكیرلری استیتویه منحصردن .
دیكك استیتو تأسیس ایتیش اولسیدی دارالفنون
برایه حقده یالكرز بو اوچ ، دورق تورك تأمین
ایدمه یلجكه معلوماً ویره جك واصل طالبلری مسلكه
توجیه ایدن مساعی یابلمایه جقدی .

استیتو بو قورلردن ماعدا یاقین ویا اوزاق
علاقه لرله مسلكه عائده مسئلهلر حقده قونفرانسلر
یایدیر . بوقونفرانسلری یایانلر علی الاكثر آوروپاك
مختلف شهرلردن دعوت اولنلر مشهور . منحصردن .
مؤسسه درسارنده قلاسیك تدریس اصولدن
تاماً آیریلشدر . معلومدرك دارالفنون درسلی
صورتده مونولوغ طرزنده وریلر . یعنی درسخانه ده
یكانه متكلم معلم اولوب طبله حركتسز وساك
اولارق دكیشیلیدرلر . دارالفنونلرك بو تدریس
طریز طابعك هنوز اوجا ايجاد اولنادینی وكناكارلك
مبدول بولنادینی زمانردن قالمش بر اعتیاددركه بوكونكی

فن و طبیات درسخانه لرنده و باخامه لاپوراتورلرله
قیلینكرنده بو اصول مان تاماً ترك ایدیش كیدر .
بونلره قیاساً استیتو درسلی ده علی الاكثر مكاله
وتعالمی افكار شكنده كچر . اوراده معلم ایله طبله
دائماً حال تامس وفلاقیتمدر . طبله نك منفعل قالماسنه
بعته موضوع اولان مسئلهلری ذقنه تعقیب ایتمه سته
امكان بولمدر . باخامه هر طبله چوچوق روحياتنه
عائده مسئلهلری ، تدریساته دائر عتزلری یاخود مكتب
زیاتلردن منحل مشاهدلری ومكتبلره یابیلان
تجربیلری متضمن بر طاق مساعی ابرازیله وبونلرك
آشیرلی ائساننده استیضاح ایدیلن نقطه لرلی ایضاحه
مجبوردر . بو اعتبار ایله درسلر هم شخصی تدقیقات
ومساعی جالب ، همده علاقلی ، جانلی وجاذب
اولور .

استیتو قادن ، اركاك اسغری اون سكز
باشنده طبله قبول ایدر . آیتق طالبلر تحصیللرك
كافی درجه ده اولدینی اثبات ایتیلیدرلر . اداره
وتعلم هیئت هر طبله ك آرزو وقابلیت نظر دقه
آلارق كندیسنه بر سی بروغرای تكلیف ایتش .
مدرسوسبو « بوه » استیتویه كانیك
مختلف سوه ده كي طبله انودجیلری برر برر ذكر
ایدیورك بهیضی شورایه نقل ایدیورم :

« ایشنه بر معلمكه یاقنده بر تالی قیزمكنیتك
مدرسه لكی درعه ده ایده جكدر . بزه یك وظیفه سنده
تكلم ایچون صراحت ایدیور .
« ایشنه ملككتده بسیقولوی لاپوراتوری
معلم معاونلكنه تعین ایدیش بر كنچ ، چوچوق
روحياتی حقده تجربیائده بولونق اوزره استیتویه
صراحت ایش . »

« ایشنه یكری سنده بری مسلك تعلیمه
بولونش ، متعدد اثرلر یازمش بر مكتب مقصدیكه
تجربى تربیه وروحيات تعلمانده بولونق اوزره دن
آلش . استیتویه تبع شوق ایله برابر قیتمدار
تجربیلری ده كیتیریور . »

« ایشنه معلمس یتیش بارسلونده خلق ایچون
بر یكی مكتب تأسیسی ویدی سته اداره ایش بر
آدامك ساعیسنك عارضه به اوغرا دینی زمانلری نظریات
تحصیلنه حصر ایتك ایلمه بورایه صراحت ایتش .
« ایشنه چوچوقلره عائده اجتماعی مساعی حیاتی
حصر ایتك ایستین بر كنچ قیز . »

« ایشنه متروك وریویله چوچوقلرك حایه سی
درعه ده ایش یاشلیجه بر قادن ... »
دره كور بوتون بو كنچ ، اخبار قادن ،
اركاك ، روس ، پولویانی ، آسریقال ، پورتیكیزی ،
انكیز ، تورك ، روم ، ارمنی ، بولغار ، آلمان
وفرانسز خلاصه تورلو دولت ملیته منسوب طبله
انودجیلری آراسته نیم ویر ابر ارقاداشم كي
حكومتلری طرفندن معین مقصدلره اعزام ایدیش
كنچ معلملری ونهایت معین مقصدلری اولمایلر
علی العاده تربیه تحصیل ایچون كملری تعداد ایدیور .
بونلرك ایچنده استیتون چیقارق براق سته نظر دقه

